

Primaria

Ciencias da Natureza de 5.º

Programación

Anexo de avaliación

A avaliación debe ir enfocada a mellorar a aprendizaxe dos alumnos; para iso, é necesario diversificar as ferramentas e programar tempos e espazos na aula para a avaliación dos procesos de aprendizaxe.

Propoñemos aquí algunhas ferramentas destinadas á avaliación de desempeños competenciais, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe. Unhas serán para o desenvolvemento común de competencias en todas as áreas; outras, para a avaliación das aprendizaxes concretas postas en práctica nas distintas materias.

Ferramentas comúns de avaliación competencial

1. Rexistro de avaliación de cargos asignados e obxectivos de grupo cooperativo.
2. Gráfica de autoavaliación no seguimento de destrezas de grupo.
3. Rúbrica para a avaliación da exposición de traballos.
4. Diario reflexivo no desenvolvemento da metaaprendizaxe.
5. Rúbrica da expresión escrita.
6. Rexistro de avaliacións de resumos.
7. Rúbrica de espírito emprendedor e liderado.
8. Autoavaliación do uso do programa de presentacións dun ordenador.
9. Avaliación de exposición con apoio en material audiovisual.

Ferramentas específicas da área de Ciencias da Natureza de 5.º de primaria

1. Escala de observación: Rutina sobre as actividades «Traballo coa imaxe / Penso e opino».
2. Avaliación da actividade comparar e contrastar «Especies».
3. Rúbrica para a avaliación das clasificacións (Especies, plantas...)
4. Autoavaliación sobre a actividade «Engánate os teus sentidos? »
5. Rexistro de avaliación das «Biografías».
6. Rúbrica de avaliación: «Elaboración de táboas para sintetizar información».
7. Autoavaliación-coavaliación das investigacións / buscas de información.
8. Avaliación das experiencias sobre dilatación dos materiais.
9. Rexistro de avaliación sobre a reutilización de materiais.
10. Coavaliación da presentación do proxecto «Cheminea solar».

**Ferramentas
comúns
de avaliação competencial**

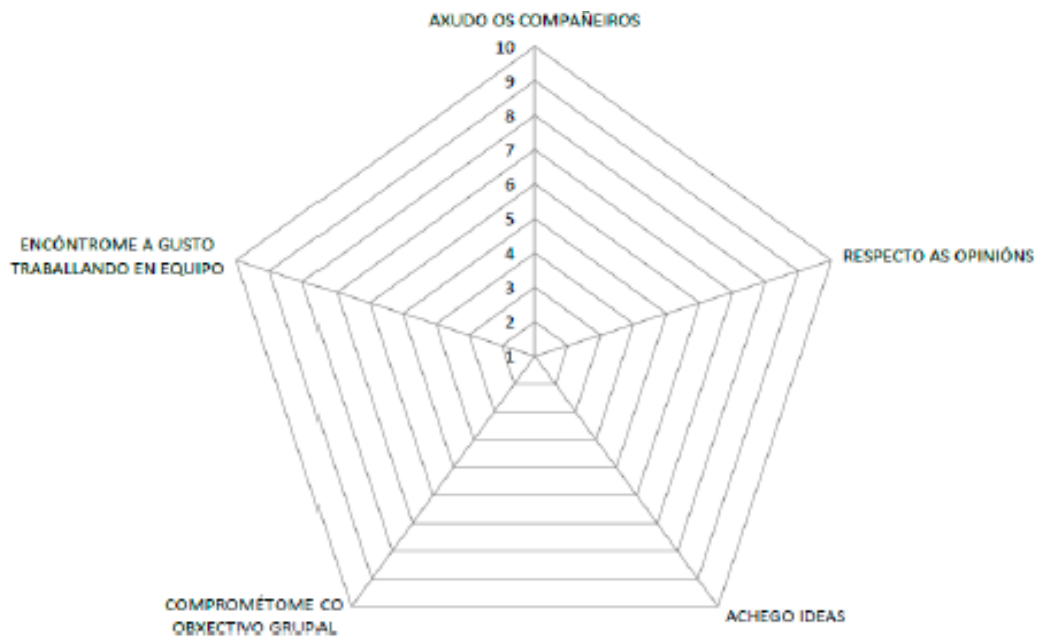
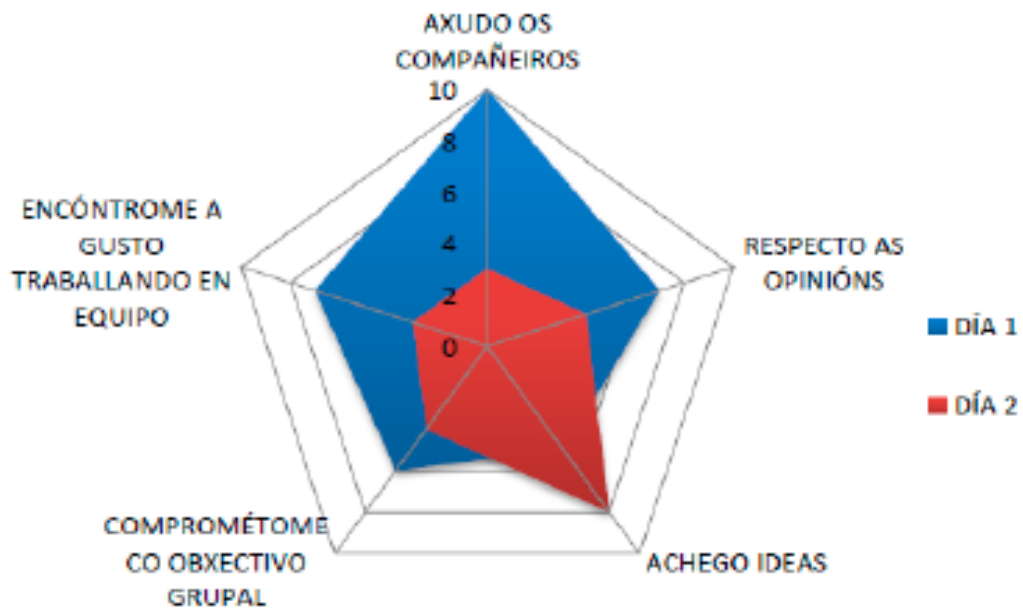
1. REXISTRO DE AVALIACIÓN DOS CARGOS ASIGNADOS E OBXECTIVOS DE EQUIPO

Roles	Alumno	Compromiso	Necesita mellorar, porque...	Fíxoo ben, porque...

Revisión dos obxectivos do equipo:					
Cumpríronse?		SI	NO N	Debemos mellorar, porque...	
1.	(Obxectivo 1)				
2.	(Obxectivo 2)				
3.	(Obxectivo 3)				

2. GRÁFICA DE AUTOAVALIACIÓN NO SEGUIMIENTO DE DESTREZAS DE GRUPO

Exemplo:

3. RÚBRICA PARA A AVALIACIÓN DA EXPOSICIÓN DE TRABALLOS

	4	3	2	1
Expresión oral	Utiliza un vocabulario adecuado e a exposición é coherente.	O vocabulario é un pouco básico, a exposición é clara.	Fáltalle vocabulario e ten problemas para expresar correctamente as súas ideas.	Ten un vocabulario moi básico e non logra transmitir con claridade as súas ideas.
Volume de voz	O seu volume de voz é adecuado, suficientemente alto como para ser escoitado desde todas as partes da aula, sen ter que berrar.	O seu volume de voz é adecuado e alto para ser escoitado por todos, aínda que, ás veces, cando dúbida baixa o volume.	Non é escoitado por toda a aula cando fala en voz alta, agás se sente moi seguro e aumenta o seu volume de voz por uns segundos.	O seu volume de voz é moi baixo como para ser escoitado por todos na aula.
Expresividade	As súas expresións faciais e linguaxe corporal xeran un forte interese e entusiasmo sobre o tema nos outros.	Expresións faciais e linguaxe corporal que xeran en moitas ocasións interese e entusiasmo, aínda que algunhas veces se perde e non presenta toda a información.	As súas expresións faciais mostran unha actitude pasiva e non xeran moito interese. Pero algunhas veces, cando fala de algo que lle gusta moito, é capaz de mostrar algo de entusiasmo.	Moi pouco uso de expresións faciais ou linguaxe corporal. Non xera interese na forma de falar.
Inclusión dos aspectos relevantes	Expón claramente o traballo no que achega referencias aos coñecementos traballados.	Expón claramente o traballo pero non o relaciona cos coñecementos traballados.	Ten dificultade para expoñer o traballo porque non entende os coñecementos traballados.	Non expón o traballo nin coñece os conceptos traballados necesarios para a súa realización.
Explicación do plan de traballo	Explica cada paso detalladamente con lóxica e cronoloxicamente na orde na que o realizaron.	Explicou todos os pasos claramente, pero leouse na orde e foi necesario reorganizalo a través de preguntas.	Presenta dificultade á hora de diferenciar os pasos que deu e necesita axuda para explicalos con claridade.	Non identifica os pasos que deu nin é capaz de reconducir o discurso de forma guiada.

4. DIARIO REFLEXIVO NO DESENVOLVEMENTO DA METAAPRENDIZAXE

Reflexiona sobre as dificultades que encontras nas túas aprendizaxes.

Que dificultades encontras á hora de aprender? Que fas cando...?	Que poderías facer? Como poderías facelo a próxima vez?
¿... tes dúbidas?	
¿... non entendiches algo?	
¿... non es capaz de aprender algún aspecto da materia?	
¿... non te motiva o que estás estudando?	
¿... te agonías co traballo?	
... (outros)	

Conta agora unha experiencia de éxito nas túas aprendizaxes.

Cal foi o teu logro?	Como o conseguiches?

Podes aplicar o que fixeches noutros contextos:

5. RÚBRICA DA EXPRESIÓN ESCRITA

	4	3	2	1
Partes do texto	O texto contén todas as partes suxeridas polo profesor: título, comezo, desenvolvemento e finalización.	Ao texto fáltalle algunha parte esixida polo profesor.	Ao texto fáltanlle dúas ou tres partes.	Texto sen elaboración e sen título.
Elementos traballados durante a unidade	No texto o alumno fai referencia ao que traballou na unidade con detalles de cuestións que aprendeu ou que lle chamaron a atención.	O alumno fai referencia ao que traballou na unidade sen entrar en demasiados detalles do que aprendeu.	Só nomea por enriba algún aspecto dos que traballou na unidade.	Non nomea o que traballou na unidade.
Creatividade	O alumno achega moito máis do que aconsellou o profesor, inclúe frases e partes do texto pensadas de xeito diferente por el ou ela.	O alumno fai achegas ás pautas ofrecidas polo profesor para realizar o texto escrito.	O alumno só fai algunha achega persoal ás indicacións suxeridas polo profesor para facer o texto.	Non hai ningunha achega diferente ás suxeridas polo profesor.
Vocabulario empregado	Vocabulario rico, variado, sen repeticións e con palabras e expresións aprendidas na unidade.	Vocabulario variado e rico, aínda que con poucas palabras aprendidas na unidade.	Vocabulario algo repetitivo e sen palabras novas aprendidas.	O vocabulario empregado é pobre e repetitivo.
Corrección ortográfica	O texto está escrito sen erros ortográficos significativos. Uso correcto das maiúsculas e dos signos de puntuación	Contén algúns erros ortográficos, pero non de maiúsculas ou de signos de puntuación.	Ten algún erro de maiúsculas ou de signos de puntuación.	Non usa as maiúsculas nin os signos de puntuación.
Extensión	20 liñas ou máis.	Entre 10 e 15 liñas.	Entre 8 e 10 liñas.	Menos de 8 liñas.

7. RÚBRICA DE AVALIACIÓN DE ESPÍRITO EMPRENDEDOR E LIDERADO

<p>Manexa habilidades de negociación na toma de decisións de grupo?</p>	<p>Escoita con atención cal é a posición do outro. Xera alternativas de solución intentando integrar os intereses de ambos os dous e consegue alcanzar acordos.</p>	<p>Escoita as posicións dos seus compañeiros e mostra intención de chegar a acordo. Nalgúns casos superpón o seu interese ao dos demais, pero é capaz de recoñecelo e corríxilo.</p>	<p>Escoita os seus compañeiros, pero na negociación trata de impoñer o seu criterio, o que dificulta a toma de acordos de grupo.</p>	<p>Asume as decisións dos demais sen defender a súa postura ou intenta impoñer o seu criterio sen importarlle o que opinen os outros.</p>
<p>Mostra iniciativa á hora de tratar traballos en equipo?</p>	<p>Desde o primeiro momento diríxese aos seus compañeiros de grupo, mostra entusiasmo pola tarefa grupal e asume as súas responsabilidades.</p>	<p>Mostra entusiasmo pola tarefa de grupo e asume as súas responsabilidades, aínda que ante as dificultades se desanima con facilidade.</p>	<p>Mostra entusiasmo cando se lle propón unha tarefa de grupo, pero non asume as súas responsabilidades e o seu nivel de implicación no grupo non é moi alto.</p>	<p>A súa actitude é absolutamente pasiva no traballo de grupo. Espera sempre a ver que fan ou propoñen os demais.</p>
<p>Crea un bo clima no traballo dun equipo?</p>	<p>Asume de bo grado o rol que lle corresponde. Preocúpase por cada un dos membros do grupo, ánimaos e atende por igual.</p>	<p>Asume as responsabilidades do rol encomendado. Preocúpase por todos os membros do grupo, pero non mostra habilidades para acompañalos no proceso de traballo.</p>	<p>Non trata os seus compañeiros por igual no desenvolvemento da función. Déixase levar polas súas afinidades persoais ou polas expectativas que ten sobre eles.</p>	<p>Non se preocupa polos seus compañeiros e xera tensións pola súa actitude no traballo de grupo.</p>

8. AUTOAVALIACIÓN DO USO DO PROGRAMA DE PRESENTACIÓNS DO ORDENADOR

	Fágoo só	Fágoo só pero con algunha indicación	Fágoo con axuda	Non o podo facer
Conecto o ordenador				
Entro no programa				
Escribo un texto nunha diapositiva				
Achego unha fotografía á diapositiva				
Modifico o tamaño e a forma do texto e da fotografía				
Modifico o fondo da diapositiva				
Engado algunha nova diapositiva				
Introduzo efectos de transición entre diapositivas				
Engado efectos de aparición ao texto ou ás fotografías				
Achego gráficas á presentación				
Gardo o traballo realizado				
Recupero a presentación cando a necesito				

9. AVALIACIÓN DE EXPOSICIÓN CON APOIO EN PRESENTACIÓN AUDIOVISUAL

Alumno:		Mal/pouco	Regular	Ben	Moi ben
Antes da presentación	Saúdo adecuado, presentación inicial.				
Presentación	Textos adecuados ás fotografías expostas.				
	Fotografías de calidade adecuada.				
	Uso de animacións e transicións.				
	Creatividade (fondos, letras e animacións diversas e variadas).				
Contido	Uso do vocabulario básico da unidade.				
	Uso do vocabulario máis amplo relacionado coa unidade.				
	Frases ben construídas gramaticalmente.				
	Corrección ortográfica.				
	Creatividade (introduce outras expresións ou frases).				
Despois da presentación	Final, despedida correcta.				
Extensión	Número de diapositivas, texto e fotografías...				
Observacións para o alumno:					

**Ferramentas
específicas
da área**

**Ciências
da Natureza 5.º**

2. AVALIACIÓN DA ACTIVIDADE COMPARAR E CONTRASTAR ESPECIES

SEMELLANZAS

IMAXE 1	Parécense en que...	IMAXE 2
---------	---------------------	---------

DIFERENZAS

	←	Respecto a...	→	
	←	Respecto a...	→	
	←	Respecto a...	→	
	←	...	→	

Sinala as diferenzas máis significativas:

Sinala as diferenzas máis significativas:

3. RÚBRICA PARA A AVALIACIÓN DAS CLASIFICACIÓNS (ESPECIES, PLANTAS...)

	4	3	2	1
Xeración de criterios	Xera un criterio razoable á hora de clasificar e argumenta a súa elección.	Xera un criterio claro na clasificación sen saber o porqué da súa elección.	Dúbida entre os criterios de clasificación.	Non extrae o criterio de clasificación.
Explicitación de categorías	Separa as categorías e noméaaas achegando datos da súa singularidade.	Separa as categorías, noméaaas pero sen expoñer en que se diferencian unhas doutras.	Cústalle separar categorías e nomealas.	Non coñece as categorías dentro do criterio.
Argumentación das decisións tomadas	Xustifica o porqué de cada elemento dentro da clasificación cunha secuencia lóxica e ordenada.	Xustifica o porqué de cada elemento dentro da clasificación, aínda que non o fai ordenadamente.	Xustifica o porqué dalgúns elementos dentro da clasificación pero dubida noutros.	Non xustifica o porqué dos elementos dentro da súa clasificación.
Exemplos por categorías	Achega exemplos de cada categoría facendo explícitas as características singulares que o fan pertencer a ela.	Achega exemplos de cada categoría sen marcar que características o fan pertencer a ela.	Achega exemplos dalgunhas categorías sen facer referencia ás súas características singulares.	Non achega exemplos nin identifica as características singulares de cada categoría.

4. AUTOAVALIACIÓN SOBRE A ACTIVIDADE «ENGÁNANTE OS TEUS SENTIDOS? »

	QUE VES?	QUE COMPROBACHES?	ENGANOUTE A TÚA PERCEPCIÓN?	POR QUE CRES QUE CHE SUCEDEU?
IMAXE 1				
IMAXE 2				
IMAXE 3				

A raíz das túas reflexións anteriores, como poderíamos enganar os nosos sentidos creando unha ilusión óptica? Crea a túa propia ilusión óptica.

Que terías que facer para crear unha ilusión óptica?

Debuxa aquí a túa ilusión óptica

6. RÚBRICA DE AVALIACIÓN: ELABORACIÓN DE TÁBOAS PARA SINTETIZAR INFORMACIÓN

	4	3	2	1
Partes e contido da táboa	A táboa está ben estruturada e cada eixe corresponde ao obxecto de estudo. A información empregada axústase ao contido proposto.	A táboa está ben estruturada e cada eixe corresponde ao obxecto de estudo, pero a información non recolle o imprescindible sobre o obxecto proposto.	A táboa está ben estruturada, aínda que mestura os diferentes aspectos nos seus eixes e a información non se axusta de todo ao contido.	Non estrutura a información nos eixes da táboa e a información non se axusta ao contido proposto.
Aspectos traballados durante a unidade	Fai referencia ao que traballou na unidade achegando detalles de cuestións que aprendeu ou que lle chamaron a atención.	Fai referencia ao que traballou na unidade, pero non entra en demasiados detalles do aprendido.	Nomea por enriba algún aspecto traballado na unidade.	Non nomea o que traballou na unidade.
Uso de vocabulario específico	Emprega un vocabulario rico, variado, sen repeticións e con palabras e expresións aprendidas na unidade.	Emprega un vocabulario variado e rico, aínda que con poucas palabras aprendidas na unidade.	Vocabulario algo repetitivo e sen palabras novas aprendidas.	O vocabulario empregado é pobre e repetitivo.

7. AUTOAVALIACIÓN–COAVALIACIÓN DAS INVESTIGACIÓNS/BUSCAS

Cal dos teus compañeiros te sorprendeu coa información sobre a que investigou?	Que é o que che chamou a atención desa información?	Puntúa a información Importante Moi importante Superimportante

<p>Como pode axudarche a información nova que obtivestes?</p>	
---	--

8. AVALIACIÓN DAS EXPERIENCIAS SOBRE DILATACIÓN DOS MATERIAIS

Experiencias:

EXPERIENCIAS	HIPÓTESE	QUE ACONTECEU?	VERIFICOUSE A HIPÓTESE? SI/NON POR QUE?
Quentamos un anaco de ferro			
Transmitimos calor aos gases dun recipiente			
Poñemos ao sol o mercurio dun termómetro			

Que che chamou máis a atención? Como poderías aproveitar esta capacidade dos materiais na vida diaria?

--

10. COAVALIACIÓN DA PRESENTACIÓN DO PROXECTO «CHEMINEA SOLAR»

